

František S t i b i t z , činnost dne 5. a 6. května 1945.

Po útěku z koncentračního tábora Bystřice dne 29.IV. 1945 skrýval jsem se v bytě svého bratra /Praha XII., Vozová 4/, který byl v tu dobu ve vězení gestapa. Dne 5.V. po poledni jsem se šel podívat se svým desetiletým synovcem na to, jak se pražské ulice zdobí prapory. Na Jiřího náměstí jsem slyšel z radiopřijímačů volání o pomoc z Rozhlasu a byla slyšet střelba. Poslal jsem synovce domů a běžel nyní nejší Stalinovou třídou k Rozhlasu. Dostal jsem se až k rohovému domu /nyní č. 14/. Byl jsem bohužel bez zbraní. O Rozhlas již zuřil boj a nevyplácela se zbytečná zvědavost a riskování. Jeden z těch, kteří musili vidět budovu Rozhlasu jak nakoukl kolem rohu domu č.14, byl střelen do brady. Za chvíli starší muž, který přiběhl s jedním ručním granátem a přes varování jednak že je to nebezpečné a za druhé, že na Rozhlas stejně nedohodí, chtěl sám granát hodit, byl střelen do břicha. Z protější strany ulice z hloučku u vchodu domu, kde střílel jeden muž z lovecké pušky, jsem slyšet volat své jméno. Byla to kolíňačka sl.Komárová. Za chvíli přijíždělo Stalinovou ul. auto, řízené jedním Němcem. Bylo po něm stříleno. Pustil volant, narazil bokem vozu na kandelábr stanice el.dráhy; podařilo se mu ale vůz srovnat a ujel. Dva mladší lidé přiběhli s autem a byli vpuštěni do domu č.14, aby mohli střílet z oken. Později jsem se sešel v průjezdu domu č.18 s dalším známým kolíňákem byl to strážník v uniformě /myslím, že se jmenuje Landaur/ a s ním jsem se snažil sehnat zbraně v bytě, který nám byl označen jako německý. Ukázalo se však, že Němec bydlel pouze v podnájmu a již dříve utekl. Asi po 15 hod. vznikla pověst, že se v ulici, jejíž jméno již jsem zapomněl/rozdávají zbraně. Sešel jsem se však před domem s dalším svým známým, basketbalistou J.Fleischrem, který mi řekl, že právě odtud přichází a že tam nic není, ale že prý se něco vydává někde na Jiřího náměstí. Nesehnali jsem však nic a šli jsme do jeho bytu asi v 16.30 na Jiřího náměstí. Po 18 hod. jsem se vrátil do bytu svého bratra.

Zde jsem byl až do jeho návratu /byl po útěku z Pankráce v Rozhlase a přišel se převléci a najíst/ a společně s ním jsme šli asi v půl desáté v sobotu 5.V. v noci zpět do budovy Rozhlasu. Byli jsme vpuštěni dovnitř. Bratr pracoval u technické služby a já ho provázal a pomáhal mu v jeho činnosti a pracoval s několika techniky, jimž mě bratr představil /myslím, že to byli bratři Krýsl, Svejtkovský atd./

Sháněli jsme v rozbitých kancelářích v I.patře nějaké rozhlasové přijímače, u nichž by fungovaly krátké vlny, abychom mohli provést kontrolu poslechu krátkovlnných stanic na Letné, které byly uvedeny v chod podle dispozic p.Ing. Jelínka, jemuž mě bratr také představil.

Tyto stanice pracovaly na vlně 42 a o něco později na 49 m. To bylo kolem půlnoci. Snažili jsme se nejprve poslouchat pomocí "Churchilek" improvizovaných z černého drátu, ale později jsme přinesli z rozbité kanceláře nějakého Němce, plně třísek, omítky, střepin z vyražených oken, velký rozhlasový přijímač s fungujícím krátkovlnným rozsahem. Přijímač měl velkou stupnici z průhledného skla a se světle žlutými nápisy.

Později jsme si šli na chvíli odpočinout do nějakého studia, ze všech stran utěsněného, takže tu byl poměrný klid. Položili jsme se na koberec na podlaze a pod hlavu jsme si dali dlouhý polštář z nějaké lavice u stěny. Jelikož byla zima, přinesl bratr na přikrytí červené záclony z nějaké vedlejší místnosti. Když jsme zhasli, přišlo pak ještě několik bratří a položili se vedle nás. Zakrátko nás probudily četné exploze, při nichž se otřásala celá budova. Bratr zde nebyl

./.

/nemohl prý usnout a tak hned odešel a pracoval selou noc/.Musel jsem jako všichni, kdož byli bez zbraní, dolů do sklepa a zde jsme barikádovali chodbu v kouři a prachu, těžkými bednami. V barikádě se nechal otvor pro naše, až budou ustupovat. V jednom ze spolunosičů na druhém konci bedny jsem objevil bratra. Když byla barikáda hotova, odešli jsme do krytu a zde jsem pomáhal bratrovi při obsluze kontrolních přijímačů /poslouchal jsem Mělník/ a magnetofonu. Jednou z těžkých chvil bylo, když jsme slyšeli z vedlejší improvizované hlasatelny upěnlivé prosby hlasatelů rusky a anglicky o pomoc Praze a zároveň nás Mělník německy ujišťoval, že v Čechách žádné povstání není, a že tu jde jen o pár "Kravalierende Rebellen in der Rundfunksgebäude", kteří budou brzy likvidováni... a při tom jsem se díval na své prázdné ruce bez zbraní. Pak nastal oddech, který byl přerušen novým napětím.. jedou na nás německé tanky.. a jak nás vzpružilo a povzbudilo, když byly na nich objeveny nově namalované československé vlajky.

Pak bylo přineseno nějaké jídlo, byl přiveden německý zajatec a po prohlédnutí postaven se zdviženýma rukama čelem ke zdi krytu. Později dopoledne přišel jako lékař jeden MUC, se kterým jsem byl v koncent. táboře v Bystřici / jméno si nepamatuji/.

Během nedělního dopoledne dostavilo se na rozhlasovou výzvu mnoho dalších obránců a celá řada dalších techniků a tak po vystřídání asi po 12 hod. jsme se dovolili a šli domů jednak na oběd a zároveň bratr proto, poněvadž chtěl připravit svoji krátkovlnnou vysílačku pro případ, že by se stalo něco s kabelem.

Po obědě během náletu a bombardování dali jsme do chodu zesilovací zařízení a jím reprodukovali Prahu a Londýn a informovali tak barikádníky ve Vozové a Dvořákové ulici a u Rajske zahrady a Riegrových sadů.

Další naše činnost pak byla v poštovní budově telef. meziměst. centrály v Praze XI.

Jan Václav Štrobil